

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

راه اندازی سیستم حرارت مرکزی

شاخه: کارداش

زمینه: صنعت

گروه تحصیلی: مکانیک

زیر گروه: تأسیسات

رشته های مهارتی: لوله کشی و نصب حرارت مرکزی، تأسیسات حرارت مرکزی درجه (۱)

شماره رشته های مهارتی: ۳۰۳ - ۳۰۴ - ۱۰۴ - ۱۲ - ۱۰۴ - ۱ او ۱ - ۱۲ - ۱۰۴ - ۳۰۱

کد رایانه ای رشته های مهارتی: ۹۳۹۷، ۹۳۹۵

نام استاندارد مهارتی مينا: لوله کشی و نصابی حرارت مرکزی درجه (۲)

کد استاندارد متولی: ۷۱/۱۵ - ۸ - ۷۷ و

شماره درس: نظری ۸۸۵۲/۶ و عملی ۸۸۵۳/۶

اعرابیان، نعمت الله ۶۹۷

راه اندازی سیستم حرارت مرکزی / مؤلفان: نعمت الله اعرابیان، محمدرضا کریمی.

- تهران: شرکت صنایع آموزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۹۱

۷۷ ص.: مصور. - (شاخه کارداش؛ شماره درس نظری ۸۸۵۲/۶ و عملی ۸۸۵۳/۶)

متون درسی شاخه کارداش، زمینه صنعت، گروه تحصیلی مکانیک، زیر گروه تأسیسات، رشته های مهارتی لوله کشی و نصب حرارت مرکزی، تأسیسات حرارت مرکزی درجه (۱).

برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های فنی و حرفه ای و کارداش.

۱. حرارت مرکزی. الف. ایران. وزارت آموزش و پرورش. دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های فنی و حرفه ای و کارداش. ب. عنوان.

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز:

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران- صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های
فنی و حرفه ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

info@tvoceed.sch.ir

پیام نگار (ایمیل)

www.tvoceed.sch.ir

وبگاه (وبسایت)

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی

برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های فنی و حرفه ای و کاردانش

نام کتاب: راه اندازی سیستم حرارت مرکزی - ۶۰۴

مؤلفان: نعمت الله اعرابیان، مهندس محمد رضا کریمی

ویراستار فنی: احمد آقازاده هریس

ویراستار ادبی: جعفر ربائی

آماده سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل چاپ و توزیع کتاب های درسی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۰۹۶۶-۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۰۹۲۶۶-۸۸۳۰، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وبسایت: www.chap.sch.ir

رسم: مریم دهقانزاده

صفحه آرا: شهرزاد قنبری

طراح جلد: علیرضا رضائی کر

ناشر: شرکت صنایع آموزشی (وابسته به وزارت آموزش و پرورش): تهران - جاده مخصوص کرج - بعد از کیلومتر ۷

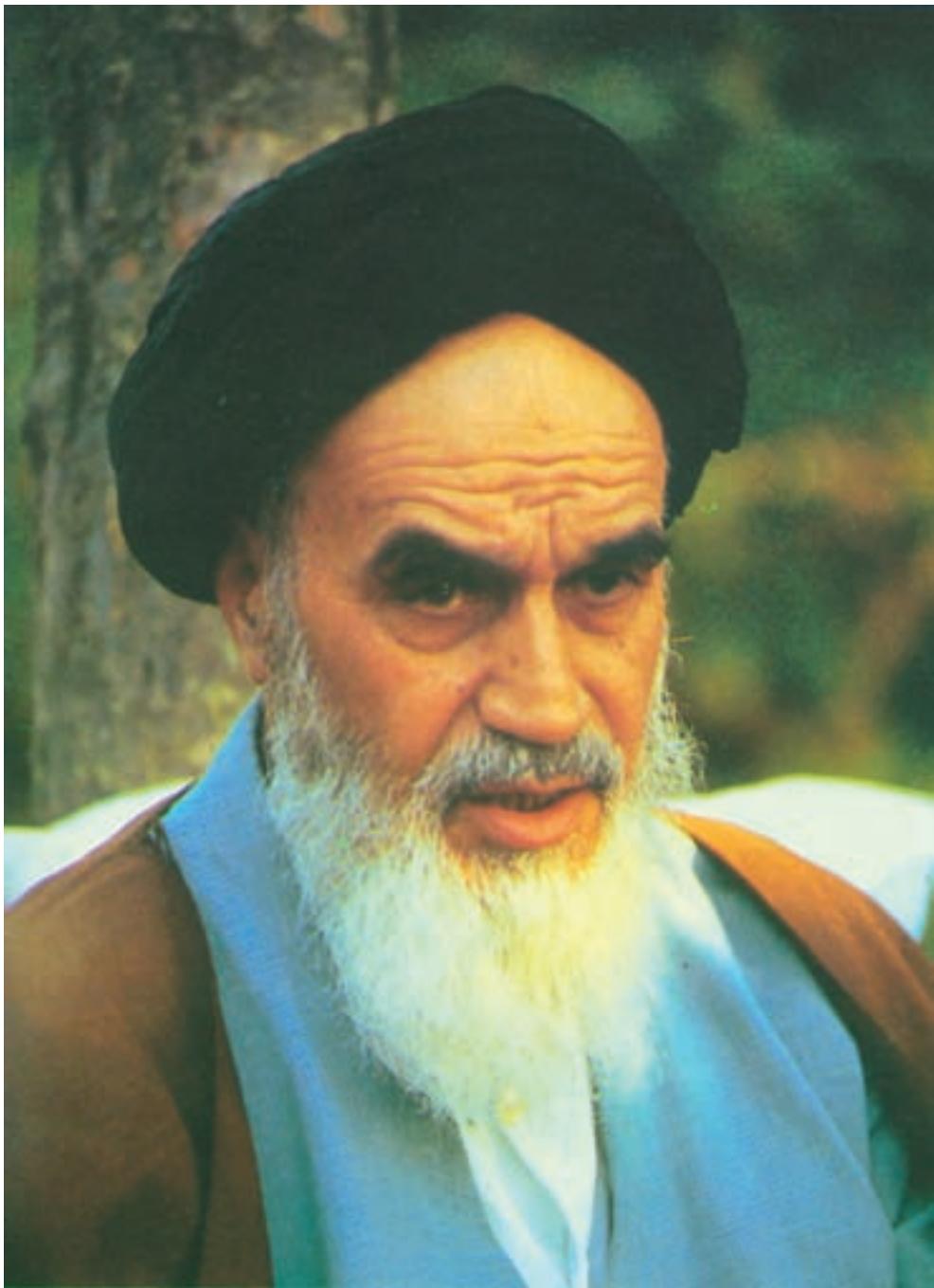
ابتدای بزرگراه آزادگان به طرف جنوب، تلفن: ۰۳۷۷-۴۴۵۲۴۴۲، دورنگار: ۰۴۵۰-۳۷۷۰، صندوق پستی: ۱۳۴۴۵/۳۷۹

چاپخانه: فارسی

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ پنجم ۱۳۹۱

حق چاپ محفوظ است.

شابک X-1344-۰۵-۹۶۴ ISBN 964-05-1344-X

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشد و از اتکای به اجانب بپرهیزید.

امام خمینی «قدس سرّه الشّریف»

مقدمه‌ای بر چگونگی برنامه‌ریزی کتاب‌های پوダメنی

برنامه‌ریزی تأليف «پوダメن‌های مهارت» با «کتاب‌های تخصصی شاخه‌ی کاردانش» بر مبنای استانداردهای کتاب «مجموعه برنامه‌های درسی رشته‌های مهارتی شاخه‌ی کاردانش، مجموعه ششم» صورت گرفته است. براین اساس ابتدا توانایی‌های هم‌خانواده (Harmonic Power) مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است. سپس مجموعه مهارت‌های هم‌خانواده به صورت واحدهای کار تحت عنوان (Unit) دسته‌بندی می‌شوند. در نهایت واحدهای کار هم‌خانواده با هم مجدداً دسته‌بندی شده و پوダメن مهارتی (Module) را شکل می‌دهند.

دسته‌بندی «توانایی‌ها» و «واحدهای کار» توسط کمیسیون‌های تخصصی با یک نگرش علمی انجام شده است به گونه‌ای که یک سیستم پویا بر برنامه‌ریزی و تأليف پوダメن‌های مهارت نظارت دائمی دارد.

به منظور آشنایی هر چه بیشتر مریبان، هنرآموزان و هنرجویان شاخه‌ی کاردانش و سایر علاوه‌مندان و دست‌اندرکاران آموزش‌های مهارتی با روش تدوین، «پوダメن‌های مهارت»، توصیه می‌شود الگوهای ارائه شده در نمون برگ‌های شماره (۱)، (۲) و (۳) مورد بررسی قرار گیرد. در ارائه دسته‌بندی‌ها، زمان مورد نیاز برای آموزش آن‌ها نیز تعیین می‌گردد، با روش مذکور یک «پوダメن» به عنوان کتاب درسی مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش در «شاخه‌ی کاردانش» چاپ سپاری می‌شود.

به طور کلی هر استاندارد مهارت به تعدادی پوダメن مهارت (M_1 و M_2 و ...) و هر پوダメن نیز به تعدادی واحد کار (U_1 و U_2 و ...) و هر واحد کار نیز به تعدادی توانایی ویژه (P_1 و P_2 و ...) تقسیم می‌شوند. نمون برگ شماره (۱) برای دسته‌بندی توانایی‌ها به کار می‌رود. در این نمون برگ مشاهده می‌کنیم که در هر واحد کار چه نوع توانایی‌هایی وجود دارد. در نمون برگ شماره (۲) واحدهای کار مرتبط با پوダメن و در نمون برگ شماره (۳) اطلاعات کامل مربوط به هر پوダメن درج شده است. بدیهی است هنرآموزان و هنرجویان ارجمند شاخه‌ی کاردانش و کلیه‌ی عزیزانی که در امر توسعه آموزش‌های مهارتی فعالیت دارند، می‌توانند ما را در غنای کیفی پوダメن‌ها که برای توسعه‌ی آموزش‌های مهارتی تدوین شده است رهنمون و یاور باشند.

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تأليف آموزش‌های
فنی و حرفه‌ای و کاردانش

پیشگفتار

حمد و ستایش پرورده‌گاری را که جای جای هستی را با آیات و جلوه‌های خویش بیاراست، تا صاحبان خرد در آن اندیشه کنند.

هنرآموزان گرامی و فراگیران عزیز:

کتابی که اینک پیش رو دارد، یکی از کتاب‌های درسی نظام جدید آموزشی در شاخه کاردانش، زمینه صنعت می‌باشد که به کوشش شرکت صنایع آموزشی (وابسته به وزارت آموزش و پرورش) تألیف و چاپ شده است. این شرکت در سال ۱۳۵۴ با هدف طراحی، تولید و تأمین تجهیزات آموزشی، کمک آموزشی، آزمایشگاهی و کارگاهی برای تمام مقاطع تحصیلی (از پیش‌دبستانی تا دانشگاه) تأسیس شده است.

مهم‌ترین رسالت شرکت، حمایت و پشتیبانی همه جانبیه از آموزش کشور می‌باشد. از این‌رو از آغاز تأسیس تاکنون همواره با بهره‌گیری از آخرین دستاوردها و فناوری‌های کشورهای پیشرفته‌ی صنعتی اقدام به تولید بسیاری از تجهیزات آموزشی برای کلاس‌ها، آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های مراکز آموزشی نموده است.

یکی دیگر از خدمات شرکت، همکاری با سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش برای تألیف و چاپ کتاب‌های درسی می‌باشد. در تألیف این کتاب پیشکسوتان و صاحب‌نظران آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارتی در نهایت صمیمیت، شرکت را برای داده‌اند تا کتابی آسان، روان و خودآموز تهیه و در اختیار فراگیران قرار داده شود. شیوه‌ی نگارش این کتاب منطبق با شیوه‌ی آموزش مهارت پودمانی (Modular) می‌باشد. این شیوه‌ی آموزش مهارت، هم‌اکنون در بسیاری از کشورهای پیشرفته‌ی صنعتی در حال اجرا می‌باشد.

امید است مدیران محترم مراکز آموزشی با تمام توان در جهت اجرای هر چه بهتر این شیوه‌ی نوین آموزش مهارت همت گمارند تا بتوانیم به کلیه‌ی اهداف آموزشی کتاب جامه عمل بپوشانیم. با دستیابی به این اهداف آموزشی است که فراگیران عزیز می‌توانند در زمرة صنعتگران خلاق و کارآفرین کشور عزیزمان قرار گیرند.

شرکت صنایع آموزشی
واحد تحقیقات و طرح و برنامه

مقدمه

خداوند را سپاس می‌گوییم که ما را یاری فرمود تا کتاب حاضر را به رشته‌ی تحریر درآوریم و تقدیم فراگیران جوان این مرز و بوم نماییم.

این کتاب مجموعه‌ای از دانستنی‌ها، اطلاعات و دستورالعمل‌ها، راجع به نصب و راهاندازی بخشی از دستگاه‌های حرارت مرکزی است که به صورت پومنی تهیه و تنظیم گردیده است.

مطالب کتاب در سه فصل، شامل راهاندازی فن کوئل، سیم‌کشی موتورخانه و نصب وسایل کنترل موتورخانه‌ی حرارت مرکزی و بالاخره نصب و راهاندازی مشعل‌های تک‌فاز است.

مطلوب بر بنای توانایی‌های تعریف شده و حجم تعیین شده تهیه گردیده است و تمام تلاش ما بر این بوده که بیشترین مطلب را به صورت خلاصه و کاربردی در اختیار فراگیران بگذاریم. علاوه بر این دستورالعمل‌هایی که به صورت مصور ارائه شده می‌تواند فراگیر را یاری کند تا خود به صورت قدم به قدم سیستم را نصب و راهاندازی نماید. نظرات و پیشنهادهای همکاران گرامی می‌تواند باعث ارتقاء سطح کیفی کتاب و نهایتاً آموزش در رشته‌ی تأسیسات گردد.

مؤلفان

فهرست

صفحه

عنوان

واحد کار اول: توانایی راه اندازی فن کوئل	۱
— پیش آزمون (۱)	۲
۳—۱— اصول نصب پایه و ترمومترات اناقی	۳
۳—۲— دستورالعمل نصب پایه و ترمومترات اناقی	۴
۵—۳— دستورالعمل سیم کشی و راه اندازی فن کوئل	۵
۸— آزمون پایانی (۱)	۸
واحد کار دوم: توانایی سیم کشی و نصب وسایل کنترل موتورخانه	۹
— پیش آزمون (۲)	۱۰
۱۱—۱— اصول مقدماتی الکتریسیته	۱۱
۱۲—۲— سیم و کاربرد آن در سیم کشی موتورخانه	۱۲
۱۴—۲—۳— وسایل اندازه گیری کمیت و کیفیت های الکتریکی	۱۴
۲۲—۲—۴— تابلوی برق موتورخانه های حرارت مرکزی	۲۲
۲۳—۲—۵— کلید، پریز، فیوز و کاربرد آن ها	۲۳

۲-۶	نقشه‌ی تابلوی برق و کابل‌کشی موتورخانه	۲۷
۲-۷	سیم‌کشی در موتورخانه	۲۷
۲-۸	نصب تابلوی برق در موتورخانه	۲۵
۲-۹	نصب تجهیزات برقی و کنترلی موتورخانه	۲۸
۲-۱۰	اصول کنترل مدارات سیم‌کشی شده موتورخانه	۴۱
— آزمون پایانی (۲)	.....	۴۴
واحد کار سوم: توانایی نصب و راهاندازی مشعل‌های تک‌فاز	۴۶	
— پیش‌آزمون (۳)	۴۷	
۳-۱	سوخت مشعل‌ها و منابع نگهداری آن‌ها	۴۸
۳-۲	مشعل‌های موتورخانه، انواع و کاربرد آن‌ها	۵۰
— آزمون پایانی (۳)	۷۵	
منابع و مأخذ	۷۷	

هدف کلی پودمان

ایجاد تغییر رفتار در هنرجوی رشته تأسیسات به نحوی که ضمن رعایت اصول ایمنی و حفاظت توانایی راهاندازی دستگاههای گرمابی داخل ساختمان و راهاندازی موتورخانه حرارت مرکزی را کسب نماید.

ساعت			عنوان توانایی	شماره	
جمع	عملی	نظری		واحد کار	توانایی
۵/۵	۵	۰/۵	راهاندازی فن کوئل	۲۰	۱
۲۰	۱۶	۴	سیم کشی موتورخانه و نصب وسایل کنترل موتورخانه	۲۱	۲
۲۵	۲۰	۵	نصب و راهاندازی مشعل های تک فاز	۲۲	۳
۵۰/۵	۴۱	۹/۵	جمع کل		